

ПРОЕКТИВНА МЕТОДИКА «МАЛЮНОК ЛЮДИНИ»

Тест розроблений К.Маховер в 1946 році на основі тесту Ф.Гудінаф з метою визначення індивідуальних особливостей особистості. Використовується з 3-х років.

Advertisements

REPORT THIS AD

Виділяють такі характеристики, які можна перевірити за даним тестом: уявлення про себе, комунікабельність, тривожність, агресивність, міжособистісні відносини, образ тіла, статево-рольова ідентичність, патологія розвитку, інтелект.

Процедура тесту полягає в тому, що дитині дають простий олівець середньої м'якості, гумку та стандартний чистий аркуш паперу формату А4 (210 x 297 мм.) І надають **інструкцію**: “Намалюй, будь ласка, людину, якомога краще”. На питання, які, як правило, носять уточнюючий характер (“а яку людину?”), Слід відповідати ухильно, наприклад: “будь-яку”, “малюй кого хочеш”. На будь-які вираження сумнівів можна сказати: “ти почни, а далі легше буде...”

Якщо у відповідь на ваше прохання дитина намалювала людину частково, щось на кшталт бюста або у вигляді карикатури, мультиплікаційного героя, абстрактного зображення, досліджуваного просять взяти інший аркуш паперу і намалювати людину ще раз, тепер в повний зріст, цілком: з головою, тулубом, руками і ногами.

Протягом всього процесу малювання варто **спостерігати за дитиною** (як вона поставилась до завдання, чи висловлювала опір або різку відмову, чи задавала додаткові питання і як багато, чи висловлювала гостру потребу в подальших вказівках – заявляв про це прямо чи це виражалось в його поведінці, чи дитина сміливо приступила до виконання...). Це надасть безцінну інформацію про особливості досліджуваного.

Наступний етап – **бесіда**, у процесі бесіди ви можете прояснити всі неясні моменти, а через почуття і переживання, які дитина висловлює під час бесіди, ви може отримати унікальну інформацію щодо її емоційного стану. Для актуалізації почуттів може задавати такі питання:

- Хто ця людина?
- Де воан живе?
- Чи є у нього друзі?
- Чим вона займається?
- Добрий вона чи злий?
- На кого вона дивиться?
- Хто дивиться на неї?
- Чи знайома тобі ця людина?
- Про що вона думає?

- Що вона відчуває?
- Він тобі подобається?
- Що найбільше хоче ця людина? і т. д.

Інший варіант бесіди з дитиною – попросити її **скласти історію про цю людину**.

Перш ніж перейти до інтерпретації методики варто зазначити одну **особливість**, яка полягає в тому, існує закономірність, що з *віком дітей малюнок людини збагачується все новими деталями, тобто що кожному віковому проміжку характерні певні особливості малювання*. Тому інтерпретуючи малюнок в першу чергу треба звертати увагу на вік дитини і від цього відштовхуватись.

Олександр Венгер досить детально описав цю закономірність у своїй книзі (скачати книжку можна [тут](#)).

Отже, коротко про основне. Предметний малюнок з'являється у дітей приблизно в **трирічному** віці. Перша форма зображення людини – це так званий **головоног**, що представляє собою округлу голову (на думку деяких фахівців, ця округлість символізує голову разом з тілом) і руки та ноги, які відходять від неї або розташовані поруч рисочки (кількість яких може бути різним). Нерідко на малюнках присутні також риси обличчя (очі, рот, ніс), іноді і волосся. Подібний малюнок цілком відповідає нормі аж до чотирирічного віку.

Рис. 1. Выполнен Ильей В., 3 л. 1 мес.
Головног

Приблизно з **чотирьох років** дитина переходить до малювання примітивної схеми, що містить крім голови, рук і ніг зображення тулуба людини. Ноги розташовуються з боків тулуба, руки зазвичай починаються від його середини.

На **шостому році** життя дитина опановує уявленнями про вертикалі і горизонталі; тепер вона починає малювати малюнок строго вертикально.

Подальший розвиток малюнка людини полягає в переході до зображення товщини рук і ніг. П'ятирічна дитина малює кінцівки подвійними лініями. До шести років дитина часто малює руки людини від верхньої частини тулуба. З'являються різні другорядні деталі: пальці, волосся, брови, вії. Для малюнків дітей **семирічного віку** характерне поєднання елементів пластичного (малюнок, на якому різні частини тіла не приклеєні один до одного, як на схемі, а органічно переходять одна в іншу без різкої межі) і схематичного зображення з переважанням схематичного.

Рис. 9. Выполнен Кириллом Г., 11 л. 7 мес.
Рисунок с преобладанием пластического способа изображения, но сохраняющий отдельные элементы схематического способа (ноги)

Поступово до **восьми – дев'яти років** співвідношення пластичних і схематичних елементів врівноважується.

Для **підліткового віку** типово пластичне зображення людської фігури.

У **старшому підлітковому і ранньому юнацькому віці** ознаки, що характеризують стать персонажа, часто особливо підкреслюються.

Чоловік зазвичай зображується дуже широкоплечим, м'язистим, жінка – з похилими вузькими плечима, з округлими плавними формами; у неї нерідко перебільшуються розмір грудей, ширина стегон.